

Dosarul nr. 3ra-1245/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. L. Ciubotaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Muruianu, V. Clima, N. Budăi)

DECIZIE

7 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Denis Timciuc, Vitalie Jereghi, Ninei Cernăuțanu, Tatianeii Ilieșov, Victoriei Policarpov, Verei Romanciuc, Ion Mămăligă, Dianeii Coșalîc, Olgăii Oprea, Valeriu Garbuz, Inei Cerba, Corinei Arnaut, Renatei Rebeja, Stelei Cojocarului și Simion Gușanu împotriva Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea achitării garanțiilor sociale și a penalităților

împotriva deciziei din 3 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Denis Timciuc, Vitalie Jereghi, Nina Cernăuțanu, Tatiana Ilieșov, Victoria Policarpov, Vera Romanciuc, Ion Mămăligă, Diana Coșalîc, Olga Oprea, Valeriu Garbuz, Ina Cerba, Corina Arnaut, Stela Cojocarului și Simion Gușanu, casată hotărârea din 26 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani și pronunțată o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 28 noiembrie 2017, Denis Timciuc, Vitalie Jereghi, Nina Cernăuțanu, Tatiana Ilieșov, Victoria Policarpov, Vera Romanciuc, Ion Mămăligă, Diana Coșalîc, Olga Oprea, Valeriu Garbuz, Ina Cerba, Corina Arnaut, Renata Rebeja, Stela Cojocarului și Simion Gușanu au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea achitării garanțiilor sociale și a penalităților.

În motivarea acțiunii au indicat că în legătură cu reorganizarea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului prin absorbția Ministerului Agriculturii și

Industriei Alimentare și a Ministerului Mediului, prin ordinul nr. 150p din 14 august 2017, au fost preavizați referitor la disponibilizare.

Au relatat că, deoarece nu s-au regăsit în noile state de personal ale Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM, la 9 octombrie 2017 le-au fost aduse la cunoștință ordinele cu privire la eliberarea din funcție și calcularea indemnizațiilor ce urmau a fi achitate de angajator și anume: Nina Cernăuțanu - ordinul nr. 240p din 9 octombrie 2017; Victoria Policarpov - ordinul nr. 242p din 9 octombrie 2017; Olga Oprea - ordinul nr. 244p din 9 octombrie 2017; Tatiana Ilieșov - ordinul nr. 145p din 9 octombrie 2017; Stela Cojocar - ordinul nr. 246p din 9 octombrie 2017; Corina Arnaut - ordinul nr. 247p din 9 octombrie 2017; Vitalie Jereghi - ordinul nr. 252p din 9 octombrie 2017; Simion Gușanu - ordinul nr. 255p din 9 octombrie 2017; Ion Mămăligă - ordinul nr. 265p din 9 octombrie 2017; Denis Timciuc - ordinul nr. 266p din 9 octombrie 2017; Valeriu Garbuz - ordinul nr. 268p din 9 octombrie 2017; Ina Cerba – ordinul nr. 269p din 9 octombrie 2017; Renata Rebeja - ordinul nr. 270p din 9 octombrie 2017; Vera Romanciuc – ordinul nr. 271p din 9 octombrie 2017; Diana Coșalîc - ordinul nr. 253p din 9 octombrie 2017.

Au reiterat că, conform pct. 2 din ordinele menționate supra, Serviciul evidență contabilă din cadrul Secției financiar-administrative urma să asigure calcularea și achitarea plăților ce li se cuvine și anume, indemnizația pentru zilele de concediu rămase nefolosite, indemnizația unică egală cu 6 salarii medii lunare, conform art. 42 alin. (6) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în vigoare la momentul emiterii ordinelor, precum și indemnizația de șomer egală cu un salariu mediu lunar.

Ulterior, la 11 octombrie 2017, în Monitorul Oficial nr. 359a (6282a) a fost publicată Legea nr. 172 din 21 septembrie 2017, prin care au fost modificate prevederile art. 42 alin. (6) din Legea nr. 158/2008, stabilind garanții sociale inferioare celor prevăzute până la modificare.

Ca urmare a publicării acestei legi, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM a emis ordinul nr. 457p din 13 octombrie 2017, prin care au fost modificate ordinele cu privire la eliberarea lor din funcție.

Astfel, modificările au vizat înlocuirea indemnizației unice egală cu 6 salarii medii lunare, cu o indemnizație de eliberare din serviciu (diminuată), calculată în dependență de vechimea în serviciul public a fiecărui funcționar în parte.

De asemenea, a fost modificat mecanismul de achitare al indemnizației, astfel încât, aceasta nu se mai achită integral, dar eşalonat (lunar), iar plata indemnizației de eliberare încetează, dacă în perioada de plată funcționarul eliberat se angajează în serviciul public.

Au invocat dezacordul său cu ordinul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM nr. 457p din 13 octombrie 2017, considerându-l ilegal și pasibil de anulare.

Au remarcat că atât la data emiterii ordinului nr. 150p (14 octombrie 2017) cu privire la preavizarea funcționarilor publici ai aparatelor centrale ale Ministerelor Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Agriculturii și Industriei Alimentare și Mediului, cât și la data emiterii ordinelor de eliberare din funcție (9 octombrie 2017), erau în vigoare prevederile art. 42 alin. (6) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul

funcționarului public, până la intrarea în vigoare a modificărilor operate prin Legea nr. 172 din 21 septembrie 2017.

Având în vedere prevederile art. 46 alin. (1) din Legea nr. 780/2001, au precizat că ordinul nr.457p este unul ilegal, deoarece încalcă principiul aplicării legii în timp, or, prevederile Legii nr. 172 din 21 septembrie 2017 urmează a fi aplicate situațiilor juridice apărute din momentul publicării și nu situațiilor constituite până la intrarea în vigoare a noilor reglementări.

Totodată, aplicarea cu efect retroactiv a prevederilor Legii nr. 172 din 21 septembrie 2017 reprezintă o sfidare a principiilor previzibilității și securității raporturilor juridice dintre angajator și angajat.

Or, în cazul din speță, dâșii au cunoscut cert și fără echivoc care sunt condițiile privind eliberarea din funcție, atunci când au făcut cunoștință cu ordinele de eliberare din 9 octombrie 2017, iar orice modificări, care atentează la garanția și previzibilitatea raporturilor juridice, urmează a fi apreciată critic de către instanța de judecată.

Au invocat că ordinul nr. 457p din 13 octombrie 2017 este ilegal și din punct de vedere tehnico-juridic, deoarece în preambulul acestuia se face referință la temeiul juridic al emiterii ordinului și anume, Legea nr. 182 din 21 septembrie 2017, act legislativ care însă nu există, prin urmare, nici nu poate fi considerat temei legal pentru emiterea ordinului menționat.

Au relatat că la 18 octombrie 2017 au depus o cerere prealabilă, răspuns la care au primit la 21 noiembrie 2017.

Prin urmare, au considerat că au respectat termenul de prescripție de adresare în instanța de judecată și procedura prealabilă de soluționare a litigiului pe cale amiabilă.

Și-au întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 42 alin. (6), 68, 76 din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public în vigoare la data de 9 octombrie 2017, art. 143 alin. (1) lit. a), alin. (2), 330 alin. (2), 355 alin. (1) Codul muncii, art. 17 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ, art. 166 CPC.

Au solicitat admiterea acțiunii, anularea ordinului Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM nr. 457p din 13 octombrie 2017, în partea ce se referă la modificarea următoarelor ordine: Nina Cernăuțanu - ordinul nr. 240p din 9 octombrie 2017; Victoria Policarpov - ordinul nr. 242p din 9 octombrie 2017; Olga Oprea - ordinul nr. 244p din 9 octombrie 2017; Tatiana Ilieșov - ordinul nr. 245p din 9 octombrie 2017; Stela Cojocar - ordinul nr. 246p din 9 octombrie 2017; Corina Arnaut - ordinul nr. 247p din 09 octombrie 2017; Vitalie Jereghi - ordinul nr. 252p din 9 octombrie 2017; Simion Gușanu - ordinul nr. 255p din 9 octombrie 2017; Ion Mămăligă - ordinul nr. 265p din 9 octombrie 2017; Denis Timciuc - ordinul nr. 266p din 9 octombrie 2017; Valeriu Garbuz - ordinul nr. 268p din 9 octombrie 2017; Ina Cerba - ordinul nr. 269p din 9 octombrie 2017; Renata Rebeja - ordinul nr. 270p din 9 octombrie 2017; Vera Romanciuc - ordinul nr. 271p din 9 octombrie 2017; Diana Coșalîc - ordinul nr. 253p din 9 octombrie 2017, obligarea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM să achite garanțiile sociale, conform art. 42 alin. (6) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în vigoare la 9 octombrie 2017, când au fost emise și aduse la cunoștință ordinele de eliberare din funcție, penalitatea în mărime 0,3 % pentru fiecare zi de întârziere, calculată din suma

neachitată în termen, începând cu 16 octombrie 2017 în cazul reclamanților Nina Cernăuțanu, Victoria Policarpov, Olga Oprea, Tatiana Ilieșov, Stela Cojocaru, Corina Arnaut, Vitalie Jereghi, Simion Gușanu, Ion Mămăligă, Valeriu Garbuz, Ina Cerba, Renata Rebeja, Vera Romanciuc și Diana Coșalîc și din 18 octombrie 2017 în cazul reclamantului Denis Timciuc.

Prin hotărârea din 26 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă acțiunea ca fiind nefondată.

Prin decizia din 3 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Denis Timciuc, Vitalie Jereghi, Nina Cernăuțanu, Tatiana Ilieșov, Victoria Policarpov, Vera Romanciuc, Ion Mămăligă, Diana Coșalîc, Olga Oprea, Valeriu Garbuz, Ina Cerba, Corina Arnaut, Stela Cojocaru și Simion Gușanu, casată hotărârea primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial.

A fost anulat ordinul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM nr. 457p din 13 octombrie 2017, în partea ce se referă la modificarea următoarelor ordine cu privire la eliberarea din funcție și calcularea indemnizațiilor: Nina Cernăuțanu - ordinul nr. 24 p din 9 octombrie 2017, Victoria Policarpov - ordinul nr. 242p din 9 octombrie 2017, Olga Oprea - ordinul nr. 244p din 9 octombrie 2017, Tatiana Ilieșov - ordinul nr. 245p din 9 octombrie 2017, Stela Cojocaru - ordinul nr. 246 p din 9 octombrie 2017, Corina Arnaut - ordinul nr. 247p din 9 octombrie 2017, Vitalie Jereghi - ordinul nr. 252p din 9 octombrie 2017, Simion Gușanu - ordinul nr. 255p din 9 octombrie 2017, Ion Mămăligă - ordinul nr. 265p din 9 octombrie 2017; Denis Timciuc - ordinul nr. 266p din 9 octombrie 2017, Valeriu Garbuz - ordinul nr. 268p din 9 octombrie 2017, Ina Cerba - ordinul nr. 269p din 9 octombrie 2017, Vera Romanciuc - ordinul nr. 271p din 9 octombrie 2017, Diana Coșalîc - ordinul nr. 253p din 9 octombrie 2017.

A fost obligat Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM să achite apelanților garanțiile sociale, conform art. 42 alin. (6) din Legea nr. 158 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în vigoare la data de 9 octombrie 2017, când au fost emise și aduse la cunoștință ordinele menționate, luând în calcul diferența indemnizației achitate.

În rest, cerința cu privire la încasarea penalității în mărime de 0,3 %, în temeiul art. 330 alin. (2) Codul muncii, pentru fiecare zi de întârziere, a fost respinsă ca neîntemeiată

La 13 iulie 2018, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM a declarat recurs împotriva deciziei din 3 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată.

A remarcat că prima instanță corect a reținut că ipoteza intimațiilor este una greșită, pentru speța dată fiind aplicabil art. 6 alin. (2) și (3) Cod civil.

Astfel, indemnizația la eliberare din funcție, în legătură cu reorganizarea/reducerea/lichidarea entității se achită doar după survenirea efectului eliberării, la caz, pentru Nina Cernăuțanu după data de 2 noiembrie 2017, iar pentru restul intimațiilor după data de 16 octombrie 2017.

A reiterat că potrivit ordinelor de încetare a raporturilor de serviciu cu intimații, raportul de muncă urma să înceteze pentru Nina Cernăuțanu la 2 noiembrie 2017, iar pentru ceilalți intimați la 16 octombrie 2017, toate indemnizațiile prevăzute de legislație urmând a fi calculate ulterior.

Însuși efectul juridic al ordinelor privind eliberarea și achitarea indemnizațiilor urma a fi produs abia după ultima zi de muncă și nicidecum odată sau a doua zi după emiterea ordinului.

A precizat că Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public în art. 1 alin. (1) reglementează regimul general al funcției publice, statutul funcționarului public, raporturile juridice dintre funcționarii publici și autoritățile publice, precum și alte raporturi ce decurg din acestea, iar Codul muncii cuprinde norme juridice aplicabile tuturor raporturilor sociale din domeniul muncii, având caracter de generalitate, dispozițiile Legii nr. 158-XIV din 4 iulie 2008 sunt aplicabile prioritar față de normele generale din Codul muncii în cazul în care acestea din urmă contravin normelor speciale, iar prevederile din Codul muncii sunt aplicabile doar în cazurile nereglementate de norma specială.

Având în vedere prevederile art. 68 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și reieșind din faptul că intimații dețineau o funcție publică, aplicabile speței sunt anume prevederile Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public coroborate cu dispozițiile Legii contenciosului administrativ.

A evidențiat că din conținutul prevederilor art. 2, 3 și 5 din Legea contenciosului administrativ reiese că această lege instituie expres că activitatea funcționarilor publici ce reiese din relațiile de muncă constituie obiectul contractului administrativ și prin urmare, acestor relații sunt aplicabile dispozițiile Legii contenciosului administrativ.

Cu referire la prevederile pct. 43 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 10 din 30 octombrie 2009 și pct. 22 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 22 decembrie 2014, a remarcat că termenul de prescripție pentru contestarea ordinului nr. 457p din 13 octombrie 2017, instituit de art. 17 alin. (1) și (4) din Legea contenciosului administrativ, constituie 30 zile de la data la care acesta a fost adus la cunoștință funcționarului public.

Astfel, deoarece ordinul contestat a fost adus la cunoștința intimaților la 16 octombrie 2017, aceștia erau îndreptățiți să-l conteste în ordinea stabilită în termen de 30 de zile de la această dată, acest termen fiind unul de prescripție.

Cu toate acestea, intimații au înaintat acțiunea în instanța de judecată la 28 noiembrie 2017, adică cu 12 zile mai târziu de data limită pentru depunerea acțiunii în instanță.

A precizat că instanța de apel a aplicat greșit cadrul legal invocând că relevante speței sunt prevederile art. 355 alin. (1) lit. a) Codul muncii.

Totodată, instanța de apel a aplicat incorect obiectul probațiunii, nu a motivat în decizia sa de ce a acceptat poziția și probele intimaților în favoare poziției și probelor administrate de Minister.

Astfel, instanța de apel a aplicat eronat normele de drept procedural și normele de drept material și a aplicat o lege ce nu trebuia să o aplice, aplicând o normă generală în defavoarea normei legale din legea specială.

La 24 august 2018, Denis Timciuc, Vitalie Jereghi, Tatiana Ilieșov, Victoria Policarpov, Vera Romanciuc, Ion Mămăligă, Diana Coșalîc, Olga Oprea, Valeriu Garbuz, Ina Cerba, Corina Arnaut, Stela Cojocarul și Simion Gușanu au depus referință, prin care au solicitat respingerea recursului declarat de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 25 mai 2018, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 201 vol. II), însă careva date care ar confirma recepționarea acestuia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 13 iulie 2018 în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

După cum denotă actele cauzei, la 9 octombrie 2017, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM a emis ordinele cu privire la eliberarea din funcție și calcularea indemnizațiilor ce urmează a fi achitate de angajator, după cum urmează: ordinul nr. 240p din 9 octombrie 2017 în privința Ninei Cernăuțanu; nr. 242p din 9 octombrie 2017 - Victoriei Policarpov; nr. 244p din 9 octombrie 2017 - Olgăi Oprea; nr. 145p din 9 octombrie 2017 - Tatianeii Ilieșov; nr. 246p din 9 octombrie 2017 - Stelei Cojocarul; nr. 247p din 09 octombrie 2017 - Corinei Arnaut; nr. 252p din 9 octombrie 2017 - Vitalie Jereghi; nr. 255p din 9 octombrie 2017 - Simion Gușanu; nr. 265p din 9 octombrie 2017 - Ion Mămăligă; nr. 266p din 9 octombrie 2017 - Denis Timciuc; nr. 268p din 9 octombrie 2017 - Valeriu Garbuz; nr. 269p din 9 octombrie 2017 - Inei Cerba; nr. 270p din 9 octombrie 2017 - Renatei Rebeja; nr. 271p din 9 octombrie 2017 - Verei Romanciuc; nr. 253p din 9 octombrie 2017 - Dianeii Coșalîc (f. d. 64-78 vol. I).

Este incontestabil și faptul că prin pct. 2 din ordinele cu privire la eliberarea din funcție și calcularea indemnizației a fost ordonat ca Serviciul evidență contabilă din cadrul Secției financiar administrative va asigura angajaților eliberați din funcție calcularea și achitarea plăților ce li se cuvin:

- indemnizația pentru zilele calendaristice din concediu rămase nefolosite, prevăzute pentru perioada de activitate;
- indemnizația unică egală cu 6 salarii medii lunare;
- indemnizația de șomer egală cu un salariu mediu lunar în modul stabilit de lege.

Tot materialul probator atestă că, urmare a publicării și intrării în vigoare la 11 octombrie 2017 a prevederilor Legii nr. 183 din 21 septembrie 2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, publicată în Monitorul Oficial al RM cu nr. 359a (6282a), Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM a emis ordinul nr. 457p din 13 octombrie 2017 cu privire la introducerea modificărilor în ordinele cu privire la eliberarea din funcție și calcularea indemnizației, prin substituirea sintagmei „...indemnizația unică egală cu 6 salarii medii lunare” cu sintagma „...indemnizațiile în conformitate cu prevederile art. 42 alin. (6) din Legea nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public” (f. d. 8-16 vol. I).

Nefiind de acord cu ordinul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM nr. 457p din 13 octombrie 2017, la 18 octombrie 2017 intimații au depus o cerere prealabilă, prin care au solicitat anularea ordinului nr. 457p din 13 octombrie 2017, cu achitarea garanțiilor sociale conform prevederile art. 42 alin. (6) din Legea nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în vigoare la data emiterii ordinelor de eliberare din serviciu și calcularea indemnizației (9 octombrie 2017), (f. d. 29-31 vol. I).

Iar prin răspunsul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM din 16 noiembrie 2017 cererea prealabilă a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată (f. d. 32-63 vol. I).

Înaintând acțiunea în judecată împotriva Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM, Denis Timciuc, Vitalie Jereghi, Nina Cernăuțanu, Tatiana Ilieșov, Victoria Policarpov, Vera Romanciuc, Ion Mămăligă, Diana Coșalîc, Olga Oprea, Valeriu Garbuz, Ina Cerba, Corina Arnaut, Renata Rebeja, Stela Cojocaru și Simion Gușanu au solicitat anularea ordinului Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM nr. 457p din 13 octombrie 2017 cu privire la introducerea modificărilor în ordinele cu privire la eliberarea din funcție și calcularea indemnizației din 9 octombrie 2017, obligarea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM să achite garanțiile sociale conform art. 42 alin. (6) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în vigoare la 9 octombrie 2017, când au fost emise și aduse la cunoștință ordinele de eliberare din funcție, penalitatea în mărime 0,3 % pentru fiecare zi de întârziere, calculată din suma neachitată în termen, începând cu 16 octombrie 2017 în cazul reclamanților Nina Cernăuțanu, Victoria Policarpov, Olga Oprea, Tatiana Ilieșov, Stela Cojocaru, Corina Arnaut, Vitalie Jereghi, Simion Gușanu, Ion Mămăligă, Valeriu Garbuz, Ina Cerba, Renata Rebeja, Vera Romanciuc și Diana Coșalîc și cu 18 octombrie 2017 în cazul reclamantului Denis Timciuc.

Fiind investită cu judecarea prezentei cauze, prima instanță a ajuns la concluzia respingerii acțiunii ca fiind nefondată.

Judecând apelul declarat de Denis Timciuc, Vitalie Jereghi, Nina Cernăuțanu, Tatiana Ilieșov, Victoria Policarpov, Vera Romanciuc, Ion Mămăligă, Diana Coșalîc, Olga Oprea, Valeriu Garbuz, Ina Cerba, Corina Arnaut, Stela Cojocaru și Simion Gușanu, instanța de apel l-a considerat întemeiat și, casând hotărârea primei instanțe, a pronunțat o nouă hotărâre, prin care a admis parțial acțiunea, a anulat ordinul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM nr. 457p din 13 octombrie 2017, în partea ce se

referă la modificarea ordinelor cu privire la eliberarea din funcție și calcularea indemnizațiilor în privința Ninei Cernăuțanu - ordinul nr. 240p din 9 octombrie 2017, Victoriei Policarpov - ordinul nr. 242p din 9 octombrie 2017, Olgăi Oprea - ordinul nr. 244 p din 9 octombrie 2017, Tatianeii Ilieșov - ordinul nr. 245p din 9 octombrie 2017, Stelei Cojocaru - ordinul nr. 246p din 9 octombrie 2017, Corinei Arnaut - ordinul nr. 247p din 9 octombrie 2017, Vitalie Jereghi - ordinul nr. 252p din 9 octombrie 2017, Simion Gușanu - ordinul nr. 255p din 9 octombrie 2017, Ion Mămăligă - ordinul nr. 265p din 9 octombrie 2017; Denis Timciuc - ordinul nr. 266p din 9 octombrie 2017, Valeriu Garbuz - ordinul nr. 268p din 9 octombrie 2017, Inei Cerba - ordinul nr. 269p din 9 octombrie 2017, Verei Romanciuc - ordinul nr. 271p din 9 octombrie 2017, Dianeii Coșalîc - ordinul nr. 253p din 9 octombrie 2017 și obligat Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM să achite apelanților garanțiile sociale, conform art. 42 alin. (6) din Legea nr. 158 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în vigoare la data de 9 octombrie 2017, când au fost emise și aduse la cunoștință ordinele menționate, luând în calcul diferența indemnizației achitate.

În rest, cerința cu privire la încasarea penalității în mărime de 0,3 %, în temeiul art. 330 alin. (2) Codul muncii, pentru fiecare zi de întârziere, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Verificând legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, în raport cu criticele formulate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția, atât a instanței de apel cât și a primei instanțe este una greșită, rezultată din aplicarea eronată a normelor de drept material și aprecierea greșită a materialului probator anexat la dosar.

În susținerea opiniei enunțate instanța de recurs va reține prevederile art. 271 Cod civil, care indică că acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă până la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Prin prisma acestei norme legale, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM, în speța dată, a invocat termenul de prescripție, în sensul tardivității cererii de chemare în judecată, atât prin referința depusă în prima instanță, cât și în instanța de apel și cererea de recurs.

Potrivit art. 3 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi, subdiviziunile autorităților publice, funcționarii din structurile specificate la lit. a) și b).

Cu referire la prevederile enunțate, instanța de recurs reține că obiectul litigiului în speța supusă analizei, constă în anularea ordinului Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM nr. 457p din 13 octombrie 2017, prin care au fost modificate ordinele emise la data de 9 octombrie 2017 în privința Ninei Cernăuțanu - nr. 240p; Victoriei Policarpov - nr. 242p; Olgăi Oprea - nr. 244p; Tatianeii Ilieșov - nr. 245p; Stelei

Cojocaru - nr. 246p; Corinei Arnaut - nr. 247p; Vitalie Jereghi - nr. 252p; Simion Gușanu - nr. 255p; Ion Mămăligă - nr. 265p; Denis Timciuc - nr. 266p; Valeriu Garbuz - nr. 268p; Ina Cerba - nr. 269p; Renata Rebeja - nr. 270p; Vera Romanciuc - nr. 271p; Diana Coșalîc - nr. 253p, în partea calculării indemnizațiilor ce urmează a fi achitate de angajator odată cu eliberarea din funcția publică.

Drept urmare, la caz sunt aplicabile prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 în coroborare cu dispozițiile Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 4 iulie 2008, având în vedere că suntem în prezența unui litigiu apărut între funcționarul public și o autoritate publică centrală.

Astfel, conform art. 16 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ, acțiunea poate fi înaintată nemijlocit instanței de contencios administrativ în cazurile expres prevăzute de lege și în cazurile în care persoana se consideră vătămată într-un drept al său prin nesoluționarea în termen legal ori prin respingerea cererii prealabile privind recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei cauzate.

Speței sunt relevante și dispozițiile art. 68 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 4 iulie 2008, care prevede că cauzele care au ca obiect raporturile de serviciu sunt de competența instanțelor de contencios administrativ, cu excepția situațiilor pentru care este stabilită expres prin lege competența altor instanțe.

Distinct de aceste prevederi legale, instanța de recurs, notează că litigiile individuale de muncă cu participarea funcționarilor publici și a persoanelor cu statut special nu trebuie să fie condiționate de efectuarea procedurii prealabile, la fel ca și orice litigiu individual de muncă.

Or, art. 17 alin. (1) lit. c) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, care reglementează termenele de adresare în instanța de contencios administrativ, prevede că cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel și acest termen curge de la data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă. *Termenul de 30 de zile specificat la alin. (1) este termen de prescripție.*

Ca consecință, pentru funcționarii publici și persoanele cu statut special termenul de adresare în instanța de judecată este de 30 de zile de la data comunicării actului administrativ, acest termen nefiind condiționat de respectarea procedurii prealabile.

În situația descrisă, fiind cert că ordinul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM nr. 457p din 13 octombrie 2017 cu privire la introducerea modificărilor în ordinele cu privire la eliberarea din funcție și calcularea indemnizației, contestat în prezenta speță, a fost adus la cunoștința intimaților la 16 octombrie 2017 (f. d. 130-131 vol. I), termenul de contestare a acestuia a început să curgă din ziua imediat următoare aducerii la cunoștință a ordinului contestat, adică din data de 17 octombrie 2017, ultima zi de depunere a cererii de chemare în judecată fiind 15 noiembrie 2017.

Cu toate acestea cererea de chemare în judecată împotriva Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM cu privire la anularea ordinului nr. 457p din 13 octombrie 2017 cu privire la introducerea modificărilor în ordinele cu privire la eliberarea din funcție și calcularea indemnizației, a fost depusă de Denis Timciuc, Vitalie

Jereghi, Nina Cernăuțanu, Tatiana Ilieșov, Victoria Policarpov, Vera Romanciuc, Ion Mămăligă, Diana Coșalîc, Olga Oprea, Valeriu Garbuz, Ina Cerba, Corina Arnaut, Renata Rebeja, Stela Cojocaru și Simion Gușanu numai la 28 noiembrie 2017, prin urmare cu omiterea termenului de 30 de zile prevăzut de art. 17 alin. (1) lit. c) din Legea contenciosului administrativ.

Astfel fiind, instanța de recurs va nota ca neîntemeiată reținerea primei instanțe precum că cererea de chemare în judecată a fost depusă în termen, reclamanții respectând procedura prealabilă necesară pentru examinarea prezentului litigiu, or, după cum a fost menționat mai sus, litigiile individuale de muncă cu participarea funcționarului public nu trebuie să fie condiționate de efectuarea procedurii prealabile, ca orice, de altfel, litigiu individual de muncă.

Excepție vor constitui doar acțiunile funcționarilor ce țin de repararea prejudiciului material și moral cauzat salariatului. Însă, chiar și în cazul când cererea de chemare în judecată a salariatului va cuprinde mai multe cerințe, dintre care va face parte și repararea prejudiciului, procedura prealabilă de soluționare se va exclude.

Ca consecință, în reiterare, art. 17 din Legea contenciosului administrativ, acordă funcționarului public, care se consideră vătămată într-un drept al său printr-un act administrativ translativ de relații de muncă, dreptul de a contesta acest act direct în instanța de contencios administrativ, în termen de 30 de zile din momentul când a luat la cunoștință de act sub semnătură, fără a fi necesară procedura prealabilă extrajudiciară de soluționare a litigiului.

De altfel, și instanța de apel, într-un mod confuz, a aplicat la caz prevederile art. 355 alin. (1) lit. a) Codul muncii, concluzionând că cererea de chemare în judecată a fost depusă la 28 noiembrie 2017 în interiorul termenului de 3 luni de la data când au aflat despre încălcarea dreptului.

Și asta deoarece, prevederile date nu sunt aplicabile în speță, cazului, indubitabil fiind specifice dispozițiile Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 și Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 4 iulie 2008.

Pentru aceste considerente se impune respingerea cererii de chemare în judecată a lui Denis Timciuc, Vitalie Jereghi, Ninei Cernăuțanu, Tatianei Ilieșov, Victoriei Policarpov, Verei Romanciuc, Ion Mămăligă, Dianei Coșalîc, Olgăi Oprea, Valeriu Garbuz, Inei Cerba, Corinei Arnaut, Renatei Rebeja, Stelei Cojocaru și Simion Gușanu ca fiind depusă cu omiterea termenul de prescripție, aici urmând a fi menționat și faptul că o cerere cu privire la repunerea cererii de chemare în judecată în sensul art. 116 CPC, intimații în instanța de judecată nu au depus.

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă hotărâre, prin care a respinge cererea de chemare în judecată a lui Denis Timciuc, Vitalie Jereghi, Ninei Cernăuțanu, Tatianei Ilieșov, Victoriei Policarpov, Verei Romanciuc, Ion Mămăligă, Dianei Coșalîc, Olgăi Oprea, Valeriu Garbuz, Inei Cerba, Corinei Arnaut, Renatei Rebeja, Stelei Cojocaru și Simion Gușanu ca fiind tardivă.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova.

Se casează integral decizia din 3 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 26 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Denis Timciuc, Vitalie Jereghi, Ninei Cernăuțanu, Tatianeii Ilieșov, Victoriei Policarpov, Verei Romanciuc, Ion Mămăligă, Dianeii Coșalîc, Olgăi Oprea, Valeriu Garbuz, Inei Cerba, Corinei Arnaut, Renatei Rebeja, Stelei Cojocaru și Simion Gușanu împotriva Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea achitării garanțiilor sociale și a penalităților și se emite o nouă hotărâre, prin care:

Se respinge cererea de chemare în judecată a lui Denis Timciuc, Vitalie Jereghi, Ninei Cernăuțanu, Tatianeii Ilieșov, Victoriei Policarpov, Verei Romanciuc, Ion Mămăligă, Dianeii Coșalîc, Olgăi Oprea, Valeriu Garbuz, Inei Cerba, Corinei Arnaut, Renatei Rebeja, Stelei Cojocaru și Simion Gușanu împotriva Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea achitării garanțiilor sociale și a penalităților.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Ala Cobăneanu